

Kiknek nincs fejedelmi vagyoni püspök, káptalanuk, hanem hívők után élnek? Senki.

Az erdélyi, a felsőmagyarországi részeken, hol a magyarság a nemzetiségek között beszűrtve van, léteznek a kis protestáns hitközségek és ezeknek saját megjelölésükért és fajúknak megtartásáért végső erőmegtévesztéssel küzdő papjai.

Ezek ma is alig tudnak élni, gyerekeiket nevelteni.

Mi lesz velük, ha a stólának elvesztik jelentékeny hányadát?

Mi lesz ott a magyarságból, ha ezek az igazi apostolok lerokadnak a szegénység alatt. Bukásuk magával rántja a magyarság térfoglalását, maga alá temeti a magyarság életképességét.

Hol terjedjen pedig a magyarság, ha nem a vegyes ajkú zónák vonalán?

Ha terjedni avagy bár megállni akarunk a nemzetiségekkel szemben, akkor nem szabad a magyar egyházak kis hitközségeinek papjait bizonyos balsorsuknak kiszolgáltatni. Adni kell kárpótlást az elveszendő jövedelmekért. E kárpótlást előbb kell megadni, mint a törvényjavaslatok megszavaztatnának, mert ha előzőleg nem történik, majd a javaslatok törvényerőre jutása után évtizedekig sem jutnak a tönkretett papok kárpótláshoz.

Már pedig koplalni csak rövid időhatárok között lehet.

Az egyházak szervezetének épségben leendő fentartása, a papi hivatás színvonalának megőrzése, a magyar faj védelmének biztosítása, mind megkövetelik, hogy a papok kárpótlást nyerjenek elveszendő jövedelmeikért.

KÜLFÖLD.

A szicíliai lázadás. Róma, jan. 10.

Caratából érkezett magántáviratok szerint tegnap a néptömeg kövekkel dobálta meg a polgármester házát. A kivonult katonaságot is közáporral fogadták és több katona megsebesült. Erre a katonaság és a csendőrség sortűzet adott. Több ember halva maradt a helyszínen és sokan megsebesültek.

A belga miniszterválasz. Brüsszel, január 9. A kormány elbocsátása befejezett dolog. A király ma konferált a pártvezérekkel.

Hadjászulódás az orosz határon. Varsó, január 9. Az itteni hadtest a közelfekvő kormány zóságokban elhelyezett csapatokkal együtt a napokban téli hadgyakorlatot tartott. Az orosz délnyugati vasutakat utasították, hogy a katonai szállítmányok gyors továbbítására, haboru esetére való tekintettel próba-mozgósításokat végezzenek.

A hesseni nagyherceg eljegyzése. Félhivatalos távirat jelenti, hogy Ernő Lajos hesseni nagyherceg eljegyezte Alfred koburgi herceg második leányát, Viktória hercegnőt. A nagyherceg most 25 esztendő (1868 november 25-én született) és két évvel előttről lépett atyja, VI. Lajos nagyherceg trónjára. Leendő apja az angol királytól második fia. Menyasszonya 1876 november 25-én született és egy évvel öregebb nővérét a román trónörökös vette feleségül.

A lótuszvirág.

— Elbeszélés. —

Írta: **Limpurg F.**

Fordította: **Biró Irén.**

(Folytatás.)

A szegény hindu hálálatos volt; mikor meggyógyult, jólévéjéhez sietett, térdeit átkulcsolta és szendélyesen könyörgött, hogy nála maradhasson; olyan hűséges lesz hozzá, mint a kuszóban fekvő kutya és csak a halál fogja tőle elválasztani.

Minden eszébe jutott, a mint a sűrű falevelek között Saldowra tekintett; büszkén felsóhajtott: oh, Leilám, ki Brahma akaratóból elhagyta, te küldted őt nekem, hogy hű legyen hozzá és örökjémet felelje!

A szellőben Leila lélekzetét vélte érezni és titokzatos hangját hallotta: ő az, kinek boldogsága elérésében segítni fogsz! Kívüle senki sem tudta a csodabarlanghoz vezető utat, az ott levő kincset egyedül urának akarta juttatni.

Saldow kapitány lassan lépdelt előre; tizenhárom nap szabadsága volt, s az öreg Faki, a hindu kíséretében kirándulást tett a szárazföldre.

Arthur a kikötőből jött: egy csomagot adott fel az induló hajóra, Editha számára. A kis ékszerter, mely két báronny alapon egy drága indiai filigran munkájú lótuszvirágot tartalmazott, gyöngéd, epedő, sorok kíséretében volt Edithának küldve; éjjel, nappal, óráról órára csak ő rá gondolt.

„A messze Indiából kapod ez üdvözlöt, édes szívem, írta Saldow, ilyen virágot kívántál, s mivel még azt nem vihettél magammal számodra, addig ezt fogadd szívesen tőlem. A te szerelmed, drága Editha, a legszebb virág nekem, és imádkozom Istenhez, hogy azt sohase hagyja elhervadni.

A becsület.

A század vége a becsület fogalmának egy újabb osztályozását teszi szükségessé. A polgári, katonai, lovagi és még számos egyéb fajta becsületen kívül ugyanis létezik még külső és belső, vagy másként: alaki és anyagi becsület.

Az egyik — a külső — a társadalmi előítélet produktuma. Ennek lovagjai nem ösztönszerű meggyőződésből, hanem inkább társadalmi kényszer folytán, aggódó féltékenységgel őrzik „becsületüket” minden észrevehető folttól, éppen úgy, mint fogytalan szabású kabátjukat a legesekélyebb pelyheskétől. Egy görbe tekintetért készek életre-halálra megverekedni, mert így kívánja azt a lovagiaság és — a „noblesse oblige” hagyományos elve. Sajnálatos jelenség, de kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy az egyének szellemének meghatározásánál nagyobbára a külső formák vétetnek tekintetbe.

Erkölcsei érték-jelenszüládság, szívósság, fenkölt gondolkodás, ezek mind-mind csak másostrang szerepet játszanak; döntő az, vajjon nincsen-e valami elintézetlen becsületbeli ügye... és a kandidátus, a legkitünőbb bizonyítványonnyal ellátva, gyakran érdemtelennül élvezi polgártársainak tiszteletét és becsületét!

Hányan vannak a „tár-adalom támaszai” között, kiket a viszonyok, a társaságnak felelőletes itélkezése, piedestálra helyeznek a nélkül, hogy tehetségük vagy erkölcsi belső értékük arra predestinálná.

A közvélemény hódolatát hajol meg ezen ibseni alakok előtt, kik a helyzet kizsákmányolásában, saját személyök nélkülözhetetlenségének feltüntetésében valóban mesterei ügyességgel bírnak; elhalmozza elismerésének kiáltó jeleivel, csodálatos következetességgel emeli mind felebb és felebb, csak azért mert művészen tudják leplezni jellemüknek fogatkozását méltóságteljes poseokkal és mindig és mindenütt: „comme il faut” jelennek meg.

Csak akkor vágnak aztán furcsa képet a hűles augurok és csodálkozva néznek össze, mikor tisztel-tünek és hatartalan bizalmuknak letéteményese egyszer csak váratlanul, nagy robajjal zuhan le emelvényéről, fényes leple szét-zakgatva hever a megvetés fertőjében.

Hiába! már a társadalom ilyen. Megmagyarázható indokok nélkül szárnnyaira kap egy-egy kiválasztottat.

Tiszteletbeli hivatalokkal, — czimekkel árasztja el, névnapját megünnepli, tiszteig küldöttséggel keresi fel az évforduló alkalmával.

És mikor beáll a válság, — magyarán mondvá kiüt a „krach”, az ünneplő ferfiu összehütközésbe talál jönni Csemegi mesterművének valamelyik csiklandós paragrafusával: szánalmas válvonogatás, hypokrita sajnálkozás váltja fel a dicőitő frázisokat és csodálatos egyértelműséggel dörgik fülebe a „kövezd meg” kegyetlen karénakét.

Pedig a társadalomnak sincs joga Pílatusként mosni kezeit akkor, a midőn az általa pusszirozott egyén jellemé tartalmazó hiánya miatt szétpattan, mint a buborék.

Mert a társadalom van hivatva megkülönböztetni a buzát a konkolytól, az aranyat a salaktól, a becsületességet, az ugynevezett és tágabb értelemben vett becsülettel.

Szegény Arthur! Midőn e level megérkezett, a szép „tábornokné” arcát lángoló pirosság borította el és férje nyugtalanul tekintett rá; feltékeny volt. De még e nap estején megnyugtatta a tábornokot az ajándék felől, a levelet természetesen nem említve, s a brilliános virág fehér nyakán ragyogott; az operában voltak, néhány katonatiszt Editha két báronny uszálya mögött állott s udvaroltak a szép asszonynak, természetesen mindig elővigyázó pillantásokat vetve a tábornokra, ki mint egy Othello, fenyegető tekintettel ült mellette.

Szegény Arthur! Ez volt a te szép, tisztá csodavirágod. Férje kérdésére, ki az ajándékozóra volt kíváncsi, nyugodtan mosolygva felelte:

— Egy elkésett menyegzői ajándék Indiából; tudod, hogy a papa testvére: Saldow.

Thennert nem is gyanította, hogy a virágot nem a nagynéni, hanem annak fia küldi.

Ezalatt Saldow és Faki megkezdték az utazást az ország belsejében: az előbbi nem volt lebeszélhető azon akartáról, hogy az utat, a hol csak lehetséges, gyalog, vagy lóháton tegyék meg, és nem az Indiában szokásos hordszéken, mert ez neki kellemetlen utazási mód volt. Teljesen Faki vezetésére bízta magát, ki elhatározta, hogy Leila csodabarlangjához fogja vezetni.

A tropikus nap függőlegesen süttöt rájuk s mégis kellemes, friss levegő volt a sűrű erdőben; lassan haladtak az utasok a hegyes vidéken. Ösrégi, különös formájú sziklák közt jártak, mindenütt kuszónövények voltak, itt — ott ríktó színű virágok: az óriási fák alatt titokzatos felhomály volt. Arthur unneplés hangulatban, csodálatlalt eltelve álmodozva haladt előre, de Faki minden legkisebb neszre, egy falevél lehullására, egy ág recsenésére is figyelt, hogy készületlenül ne találja őket valami veszedelem. Csöndes szorgoskodással nézett urára, ki gyakran végigsimította homlokát; Saldow arcán ha' álos lakadság látszott, de az egészségéről való kérdészködést visszautasította. Igyekezett előre és a hű hindu észrevétlenül lassította lépéteit; európai embernek a nagy hőség veszedelmes volt.

— Mikor kérjük el a legközelebbi pihenőt, Faki? kérde a kapitány megállva; egy sötétpiros virágra esett tekintete, mely a borostyánlevelek és mohok között látszott: milyen jól állana ez Editha sötét fürteihez! Arthur az öserdőben is menyasszonyára gondolt.

— Menjünk tovább, uram, Leila barlangjában megmutatom a kincseket és majd beszélék róla, szolgált a hindu titokzatosan: sebesen lélekzett és nagy szemei könyekkel teltek meg.

— Jer hát, felelte ura nyugodtan haladva előre, mondd el nekem Leila történetét, kincseit tartsa meg Brahma.

Igen!

Becsületesség és becsület nem mindig fedik egymást tökéletesen, hiszen a minap is azzal védekezett egy rajtavesszett deliquens, midőn a bíróság sikkasztás miatt vontta felelősségre, hogy az elsiszkasztott összegre azért volt szüksége, hogy azzal becsületbeli adósságait kifizethesse!

Ime a különbség becsület és becsületesség között.

Ha majd az előbbi az ő frivol consistenciájával tért fog engedni az utóbbi jogos uralmának: lehet, hogy bekövetkezik az az idő, a midőn e téren is tisztultabb felfogással fogunk szembe állani.

Hadd győzzön tehát a becsületesség!

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy-egyetem Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Színhazi előadások kezdete este 7 órakor.

Jan. 13. Jogászbál az egyetem javára, a Bika szálloda disztermében.

Jan. 13. 14. Sertésvásár.

Jan. 14. 15. Lóvásár.

Jan. 15. 16. Baromvásár.

Jan. 16. Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának havi ülése.

Jan. 17. Kerpely Kálmán felolvasása a gazdasági akadémiában. Este 5 ó.

Jan. 17. Cszizmadia iparósi ifjúság táncvizalma a Koronában.

Jan. 20. A függetlenség kör bálja a Korona vendéglőben.

Jan. 20. Gazdaszok táncestélye a „Bika” szálloda disztermében.

Jan. 21. Az iparos-kör táncvizalma a „Bika” szálloda disztermében.

Jan. 24. Czajlik István felolvasása a gazdasági akadémiában. Este 5 ó.

Jan. 27. Esküdtészi tárgyalás. (Sztán Péter Ujlaki Antal ellen.)

Jan. 27. Ács ifjúság bálja a Margit-fürdő disztermében.

Jan. 27. A polgári kör bálja a „Bika” disztermében.

Febr. 1. Üzletvezetési hivatalnokok bálja az egyetem javára a „Bika” disztermében.

Febr. 3. A kőműves ifjúság táncvizalma a Margit-fürdőben.

Febr. 10. Esküdtészi tárgyalás. (Veres Lászlóné Vértési Gyula és L. Hornyák Viktor ellen.)

Febr. 10. Evang. fillér-egylet thea-estélye a „Bika” disztermében.

Febr. 10. Szűts Mihály felolvasása a gazdasági akadémiában. Este 5 ó.

Febr. 11. A fodrász és borbély-segédék táncvizalma az egyetem javára.

Febr. 17. Esküdtészi tárgyalás. (Csurka János és Mannó Kálmán Papp László ellen.)

Febr. 17. A zsidó ifjúság iskolabálja a „Bika” disztermében.

Febr. 23. Hangverseny a debreczeni egyetem és az Emke javára.

Ujdonságok.

*** Kossuth olasz diszelnöksége.** Turinban — mint írják — selyemtermelési és selyemgyártási muzeumot állítottak föl. Olaszországra tudvalegőleg nagy fontossággal bír a selyemtermelés, és így a muzeum diszelnöksévé mindenestre igen kiváló embert óhajtottak. A választás Kossuth Lajos nagy hazánkfára esett, és főlkérték az „illustre patriota ungherese,

generala Kossuth-ot, hogy vállalja el a diszelnökséget. Kossuth Lajos, örömet fejezven ki levelében e gazdasági ág fölkarolásán, szívesen elfogadta a kitüntetést, a mi nagy örömet kellett Turinban.

*** Végrehajthatatlan vármegyei szabályrendelet.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága a legutóbbi években olyan értelmű szabályrendeletet alkotott, mely szerint a vármegye területén levő összes fa- és sárkényenyek 1894. január 1-ig kökényenyeké átalakítandók, ellenkező esetben a szabályrendeletnek elég-t nem tevő háztulajdonosok 100 frtig bírságotlatnak, az átalakítatlan kökényenyek az ő köllségükre hivatalból fognak átalakítani. — A határidő most már letelt s az eredmény az, hogy kivéve az újonnan épített lakóházakat, eggyel sincsen több kökényeny a vármegye területén, mint volt a szabályrendelet alkotása előtt. Ennek oka az, hogy a szabályrendelet teljesen végrehajthatlan. A jómódu polgári közönség ugyanis úgy építkezik, hogy az ellen nem lehet senkinek kifogása sem tüzendészeti, sem közegészségi szempontból, az u. n. czigánygyedeket pedig nincs az a szabályrendelet, a melyik valaha rendbehozza. Ezek a vityilők telkestől együtt sem érnek annyit, a mennyibe egy kökényeny kerül. Ha a vármegye ezek kényenyét a saját pénztárából fedezni, mert egy kökényeny belekerül 120 150 frtba, ezeken a portáknak pedig a legnagyobbika sem ér többet 80—100 frtnal. De ha ha m-g financiáliter végrehajtható volna is ez az rendelkezés, technikailag még csak gondolni sem lehet a végrehajtásra. A szegényebb parasztházak ugyanis semmi körülmények között meg nem bírják a kökényényt s ha esetleg felbük építenének, bizonyos, — hogy pár hét alatt teljesen tönkreteszik s le-rogyasztják a vályogfalakat. Ha ez a szabályrendelet végrehajthatik, úgy pár hónap alatt a vármegye kénytelen lesz kiszajtatni minden városnak egytized részét, mert ha nem akar-ná is kiszajtatni, a vármegyéé lesz minden tizedik ház, mert ma még csak minden tizedik ház kökényeny. Bizony beletekinthetne a helyügyniszter az e fele zöld asztal mellett készült szabályrendeletekbe, mielőtt azt meg-erősítésével ellátná.

*** Kossuth Lajos mellszobra.** Hála Kovács József, függetlenségi és 48-as párti képviselő eléggé nem méltányolható buzgalmának, a legnagyobb számúzt mellszobra elkészült. Aradi Zsigmond hazánkfia művészi véssője alól került ki a remek, melyen meglátszik, hogy olyan magyar ember készítette, aki érezte, hogy hazájának legnagyobb fiát mintázza, a ki ép ezért belé lehetne a szoborba egész művészi egyniségét. A megszólalásig hű képmása függetlenségi harcunk legdicősb alakjának karraírva márványból készült, és ideiglenesen az 1848—49-iki ereklyemuzeumban lesz kiállítva; rövid idő múlva azonban végleges helyére, a Nemzeti Muzeum-ba kerül.

*** Az érdekes vendég.** A nyáron előkelő külföldi vendég érkezett Debreczenbe, a ki A. W. Mayer nyugalmazott angol törzsvornak és földbirtokosnak vallotta magát a fogadó vendégkönyvében. Az ebédnél elég leereszkedő volt és többekkel beszélgetésbe elegyedett, elmondva, hogy a magyar birtokviszonyok tanulmányozása és a magyar nyelv elsajjtitása végett jött Debreczenbe. Csakhamar az egész városban hirt ment a látogatás-

tam és bevallottam szerelmemet: ő könnyezett és karjait nyakam köré fonva szomorúan rázta fejét szökési terveimre. A hold bevilágított a szobába, mely csend volt körül-tünk, de annál nehezebben esett a választás gondolni. Nem tudom, hogy történt, talán Brahma ékesszólással ajándékozott meg: midőn végre távoztam tőle, beleegyezett, hogy elszökik a Rájától és követni fog a vadonba. A kövekező éjszakára tervet is készítettünk. Most magammal viszem ékszerait, melyeket biztos helyre elrejték, holnap egy ösvéren elszököttem Leilától és üldözői elől a rengetegbe menekülünk. A terv jó volt, de azt nem vettük észre, hogy — kihallgattak bennünket! A Rájának egy malaj rabnője, ki rég haragot táplált a kitüntetett feleség iránt ja szoba selyemfüggönyei közé rejtőzve minden szót hallott és a következő napon mindent elmondott Leila urának.

A Rája vad haragjában azonnal utánam küldte embereit; megtaláltak és megkö-tözve, mint egy ragadozót sátrába vitették, és addig kintöztatt, míg eszméletlenül össze-rogytam. Midőn magamhoz tértem, egy női szobában találtam magamat, előttem állott Leila, fejedelmi pompában, gyöngéd alakja aranyfál és drágakövekkel szegélyezett égszín-kék selyembe volt burkolva, aranypénzkekkel díszített fekete haja fehér fátlyókkal volt lebo-ritva. Halálsápadtan, lehajtott fejjel, és össze-ku'csolt kezekkel állott előttem.

— Nézd itt van kedvesed, dörgé a Rája ös-szeszorított ököilel, vidd el innen karjaid-ban, matól fogva a tied, ha ugyan a föld meg nem irigylő tőled. Rabszolgák, ide azt a serleget!

Azonnal felfogtam a Rája borzalmas szava-inak értelmét, láttam mint rázkódtott össze Leila; a malaj nő alattomosan közeledett a mérget tartalmazó serleggel és elborzadva ki-állottam föl.

(Folyt. köv.)

nak és maga Debreczen vár hintón vitette ki az érdekes gyi pusztára, hogy ott nyug-hassa a magyar viszonyoká-het és az angolnak nagy tő-denfelé, mignem egy szép a fogadóbeli tartozás hátrahá-kótt Debreczenből. Tatar G-fizetőpinczer sokáig kutatta a végre megtudta, hogy Szaba-név alatt, francia recitátor Mielőtt azonban elcsipthették ugrott és Budapestre utazó fogadóban szállott meg Moh-nem sokáig élvezhette ink-panaszos képviselőtében dr-jelentést tett ellene csala-rendőrség nyomában le is-Weisz-Mohr urat, a ki most-mos nevet mondja valódi t-

Czetz tábornok h-nos 48-as honvédtábornok, feje, ki Dél-Amerikában él látogatóba. Mint az Ellenzés-ván, a Történelmi Lapok s-kapott tőle, melyben a-•Szandekom jövő évben e-tenni némely országokban-•szófordómet s atyám sirt-előtt áhitatosan megzem-

*** Színház.** Tegnap-közönség előtt — F e d ő-res drámáját adták. Az elő-vendég — D a r ó c z i l l k-szeri föllépés után nem mo-lette végleges iteletet, azt a-mernünk, hogy Daróczi a-alak, heroina termettel, játé-routine. Mozdulatai azonban-téka, gyakran felszék. Ne-rős a debreczeni színház re-nem egyszer oly halak be-hetett megérteni, — máskö-beszéd tette szavait érthet-Kálmán (De Sirix) egyén-szerében igen jó alakítás-László (Ipanoff) is több-játszott. Kitünő volt rövid-v a t h Paulá. (Szokareff P-Échly Kálmán ügyességét

*** Debreczeni egy-jos és Dr. Erdős József the-ívén id. Beszler Janos váro-nat, Kovács József ügyvéd-adeztek a debr. egyetem-vezelt két tanár immar-1468 korona 20 fillerre me-ev. ref. egyház, mely 2000-meg a debr. egyetemre, el-lés körü gyűjtést indit az-Hogy a gyűjtés minél erede-főlkérték a debr. theol. tan-nak valamelyik tagja tartso-templomi szónoklatot H-N-megtartásával Csiky Lajos**

*** Nyilvánossági k-közoktatásügyi miniszter a-ginnázium-ötödik és ható-1893—4-k tanévre is mega-**

A országos áll-let f. hó 14-ikén délután a-a városháza nagytermében.

*** Debreczen nagy-vasuti földterületet kisajjti-15 és 16-ikán úgy délelőtt, san délután gyűlések tartá-nagytermében.**

*** A mi gyűjtésü-30 krt fizetett le lapunk k-nyiltéri közleményért, mely-meg. Ezen összeget vonak-s följánlotta azt a debrec-zel együtt eddigi gyűjtésün-melyből 100 frtot a t. püs-átszolgáltattunk.**

*** Német rágalmak** azt, hogy a német könyvek-tok a legvakmerőbb rágalm-Magyarország fölől. De ar-melyet a Drezdában megje-cher Gott eskasketen-szekerény) elküvt: még se-Ennek az isteni szekrény-évi jelentésében a legrikító-leírva azok a sanargattat-debreczeni lutheránusok drága levén, nem faraszt-rágalmazások lefordításával-mi barbár nyelvünket Drez-nék, mig nekünk muszaj n-lőben •Stock-ungar-ok-Lajos debreczeni ág. evang-•Debr. Ell.» tegnapelőtti, m-tegnapi számában kijelente-mazó közleményekben n-Örömmel elhisszük. De m-buzog az a tisztátalan forr-pizkos közlemények kikerül-Gotteskasten- 1885-ik évi-Debreczeni lutheranus egy-ván, e szavakkal kezdű köz-uns de Debreczen geschri-ból írják nekünk.) Össze-csomó, szemeten-szedett h-hazugságoktól hemzsegnék-tések is.

Az 1886-ik évi jelent-bek közt — azt mondja, h-a többi felekezetek ellensé-

nak és maga Debreczen városa ötfogatu diszhintón vitette ki az érdekes angolt a hortobágyi pusztára, hogy ott nyugodtan tanulmányozhassa a magyar viszonyokat. Eltelt egy pár hét és az angolnak nagy tisztelete volt mindenfelé, mig nem egy szép napon 265 forint fogadóbeli tartozás hátrahagyásával megszökött Debreczenből. Tatar Gusztáv, a becsapott fizetőpinczer sokáig kutatta a jómadarát, míg végre megtudta, hogy Szabadkán A. W. Weisz név alatt, francia recitátornak adta ki magát. Mielőtt azonban elisphettek volna, ismét megugrott és Budapestre utazott. A budai Corzó fogadóban szállott meg Mohr A. név alatt, de nem sokáig élvezhette inkognitóját, mert a panaszos képviselőben dr. Sik Sándor följelentést tett ellene csalás miatt, mire a rendőrség nyomban le is tartóztatta Mayer-Weisz-Mohr urat, a ki most már a Mayer Vilmos nevet mondja valódi nevének.

Csetz tábornok hazajön. Csetz János 48-as honvédtábornok, Bem vezérkarának feje, ki Dél-Amerikában él, haza fog jönni látogatónak. Mint az Ellenzék írja, Kuszko István, a Történelmi Lapok szerkesztője levelet kapott tőle, melyben a következőket írja: „Szándékom jövő évben egy utolsó körutat tenni némely országokban s ez alkalommal szülőföldemet s atyáim sírhalmait végelválas előtti áhítatosan megszemlélni.”

* **Színház.** Tegnap — közép számu közönség előtt — «Fedorá-t, Sardou híres drámáját adták. A czimszerepet — mint vendég — Daróczy Ilka játszotta. Ez egy szeri föllépés után nem mondhatunk még felte végleges ítéletet, azt azonban el kell ismernünk, hogy Daróczy Ilka szép szinpadai alak, heroina termettel, játékában is van kellő rutin. Mozdulatai azonban, különösen kezjátéka, gyakran félszgek. Nem lévén még ismerős a debreczeni színház rossz akusztikájával, nem egyszer oly halkán beszelt, hogy nem lehetett megérteni. — máskor pedig a tul-gyors beszéd tette szavait érthetetlenekké. Pécshy Kálmán (De Sirix) egyéniségének megfelelő szerepében igen jó alakítást nyújtott, Csik László (Ipanoff) is több helyen bensőséggel játszott. Kitünő volt rövid szerepében Horváth Paula. (Szokareff Olga). A rendezés Pécshy Kálmán ügyességét dicsérte. (K. B.)

* **Debreczeni egyetem.** Csiky Lajos és Dr. Erdős József theol. tanárok gyűjtő-íven id. Beszler Janos városi erdész 20 koronát, Kovács József ügyvéd pedig 200 koronát adakoztak a debr. egyetem alapja javára. Nevezett két tanár immár bevezettet gyűjtése 1468 koroná 20 fillerre megy. — A h. n. n. év. ref. egyház, mely 2000 koronát szavazott meg a debr. egyetemre, elhatározta, hogy széles körű gyűjtést indít az egyház tagjai közt. Hogy a gyűjtés minel eredményesebb legyen, fölkerített a debr. theol. tanári kart, hogy annak valamelyik tagja tartson alkalmi, buzdító templomi szónoklatot H. Nánáson. A szónoklat megtartásával Csiky Lajos hittanár bizatott meg.

* **Nyilvánossági jog.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a hajdunánási ev. ref. gimnázium ötödik és hatodik osztályának az 1893-4-ik tanévre is megadta a nyilvánosságot.

Az országos állatorvos-egyesület f. hó 14-ikén délután 6 órakor ülést tart a városháza nagytermében.

* **Debreczen nagy-létai vasut.** A vasuti földterületek kiséjaitása tárgyában f. hó 15 és 16-ikán egy délelőtt, mint folytatólagosan délután gyűlések tartatnak a városháza nagytermében.

* **A mi gyűjtésünk.** K. J. ur 3 frt 30 krt fizetett le lapunk kiadóvitalánál egy nyiltéri közleményért, mely azonban nem jelent meg. Ezen összeget vonakodott fölünk átvenni s fölajánlotta azt a debreczeni egyetemre. Ezzel együtt eddigi gyűjtésünk **103 frt 50 kr.**, melyből 100 frtot a ft. püspöki hivatalnak maratszolgáltattunk.

* **Német rágalmak.** Megszoktuk már azt, hogy a német könyvek, lapok és folyóiratok a legvakmerőbb rágalmazásokat terjesztik Magyarországra föl. De arra a rágalmazásra, melyet a Drezdában megjelenő »Lutherischer Gotteskasten« (Lutheranus istéri szekrény) elkövat: még se voltunk elkészülve. Ennek az »istení szekrény«-nek valamennyi évi jelentésében a legrikítóbb színel vannak leírva azok a sanyargatások, melyekben a debreczeni lutheránusok részesülnek. Időnk drága lévén, nem farszjtuk magunkat ezek rágalmazások lefordításával és czafolásával, a mi barbár nyelvünket Drezdában ugy se értenék, míg nekünk muszáj németül tudnunk, különben »Stocck-ungar«-ok vagyunk! Materny Lajos debreczeni ág. evang. lelkész ur ugy a »Debr. Ell.« tegnapelőtti, mint a »Debreczen« tegnap számban kijelentette, hogy ezen rágalmazó közleményekben neki nincsen része. Örömmel elhisszük. De mégis Debreczenben buzog az a tisztátalan forrás, melyből ezek a piszkos közlemények kikerülnek. A »Lutherischer Gotteskasten« 1885-ik évi jelentése ugyanis, a debreczeni lutheranus egyház állapotáról írva, e szavakkal kezdi közleményét: »Es wird uns von Debreczin geschrieben.« (Debreczenből írják nekünk.) Összehalmoz azután egy csomó, szemeten-szedett hazugságot. Hasonló hazugságoktól hemzsegnek a többi évi jelentések is.

Az 1886-ik évi jelentés például — egybek közt — azt mondja, hogy Debreczenben a többi felekezetek ellenségessé indulattal visel-

tenek a lutheranus felekezet iránt, holott pedig ha van valahol a világon felekezeti türelmesség, ugy az Debreczenben van meg legnagyobb mértékben! Egy másik évi jelentés azon jeremiád végződik, hogy vannak még lutheránusok, kiket a reformátusok hullámai közül ki kell menteni! — Ilyen lutheránusok alatt persze a debreczenieket érti. kik egyáltalában nem panaszkodhatnak sem a debr. reformátusok, sem a reform. jellegű városi hatóság ellen! Már most — kerjük — kinek áll az érdekében, hogy ilyen rágalmakkal illessen bennünket? Csak annak, a ki azt akarja, hogy az alig meggyökeresedett debr. ág. evang. egyház fejlődni ne tudjon s első sorban ezen egyház tagjainak kötelessége a szemtelen rágalmazó kinyomozása s kellő rendreutatisása. Mert az ilyen rágalmazások képesek föloldani a felekezetek közötti viszályt s ha ez a viszály Debreczenben kiüt: akkor a rövidebbet a kisebbeg: az ág. evang. egyház fogja huzni! Mi e viszályt nem óhajtjuk, de azt igen óhajtjuk, hogy a debreczeni ág. evang. egyház vezetői hassanak oda, hogy hasonló rágalmazásokkal ne ingereljék tovább türelmünket! (K. B.)

Irodalom és művészet.

A Pallas Nagy Lexikonának füzetes kiadásából megjelent az 55. 56. és 57. füzet, mint rendesen, diszes kiállításban s gondosan szerkesztve. Az 55. füzethez külön mellékletül van csatolva a Csillagászati műszerek II. lapja (hazai és külföldi csillagvizsgálók műszereivel,) a Csinozógépek I. lapja és a Czukorgyártás I. lapja. Az 56. füzet mellékletei a Csillagászati műszerek III. és IV. lapja, a Csinozógépek II. lapja és a Csomók melléklet. Az 57. füzet mellékletei pedig a Csinozógépek III. lapja és a Csipkeverés alapkötései I. lapja. A szövegben is rendkívül sok az abra: a 3 füzetben nem kevesebb mint 143. A Nagy Lexikon kapható minden könyvkereskedésben füzetként 30 kr. jával, vagy kötetként 6 frt. jával. Figyelmeztetjük továbbá olvasóinkat, hogy a kiadórszénvnyárságát ves minden külföldi, valamint elavult magyar Lexikont s az érdeklődőknek megkldi kívánatra a nyomtatott csereföltételeket. A kiadóhivatalnak ezt a nem eléggé méltányolható elhatározását melegen ajánlhatjuk mindenkinek, aki a most már teljesen fölösleges német Lexikonoktól meg akar szabadulni.

Tallózás.

— Hallom, disznót öletsz, ki lesz a hentesed?
 — Egy tüzoltó.
 — Azt ne cselekedd, ha felre verik a harangot, ugy ott hagy, mint szent Pál az oláhokat.
 *
 — Hat a bácsival mi történt?
 — Ó szegény ezelőtt 3 evvel föbe lötte magát.
 — S miért?
 — Mert pénztárnoknak választották.
 *
 — Ugyan edes Vekony ur, mivel szolgálhatok?
 — Uram, jöttem egy vastag tévedést helyre igazítani.
 *
 — Ajánlkozott hozzám X, te ismered jól, milyen ember?
 — Becsületes ember, tudtommal eddig nem volt bezárva.
 *
 — És a lady patronesse?
 — Ki van valasztva, a szép Murainé; a rendezőség engem bizott meg, hogy tájékozás végett nála tapogatódzam. Demeter.

Külömfélék.

Japánban is lehet már kosarat kapni. Japánban minden leány, a ki férjhez mehető korat elérte s a férfi által megkérgetett, köteles volt ahoz menni. Most e törvényt a Mikádó megsemmisítette. Tehát szabad lesz ott is a kikosarzás.

Hírek Edisonról. Edisonról, a fel-találók királyáról angol szaklapok azt a hírt közlik, hogy teljesen megsejítették és hogy ezért kerüli a nyilvánosságot. Edison ortodox vegetáriánus, a ki nem türi, hogy egyéb eledel kerüljön az asztalára, mint növényi eledelék. Naponta vagy husz erős szivart szí, máskülönben tartózkodik minden idegizgató eledeltől. Kora reggeltől késő estig dolgozik és nagy problémák megoldásán fáradozik. A laboratoriuma fenntartása minden esztendőben félmillió forintjába kerül. Eddig már négyszáz találmányra szerzett patenst. Vagyonát vagy nyolczmillió forintra becsülik, de ez a vagyon évről-évre gyarapodik.

Amerikából négy nap alatt Európába. Davison Darius, ki New-Yorkban a Hagemeyer-fele hajógyárban van alkalmazva, egy oly gőzönek a tervét fejezte be, mely számításai szerint négy nap alatt fogja átészni az atlanti óceánt. A hajó óriás 1000 láb hosszú és 700 láb széles lesz, négy gép fog négy kerekét mozgatni, még pedig 150 fordulót téve egy perc alatt. A hajó orra és hátulja hal farkához hasonló készülékkel lesz ellátva. A »Leviathan« — ez a hajó neve — 50000 löerejüre van tervezve.

A kritikus császár. Vilmos császár, egy állami díj kiadásánál upból érvényesítette

imperatori hatalmát és izlését. Még IV. Frigyes Vilmos alapított egy díjat, a melyet időnkint adnak ki jeles történelmi műveknek. Az 1000 aranytalléros díjat, a melylyel aranyérem is jár, a bizottság Sybel történeésnek ítélte oda. »A nemet birodalom megalapítása I. Vilmos császár által.« czimü műveért A császár azonban megtagadta jóváhagyását.

TÖRVÉNYSZÉK.

Felakasztott rablógyilkos. Pécsen tegnap reggel hat órakor felakasztották Berdin György rablógyilkost. Az akasztást nagy közönség nézte végig.
 Berdin halála előtt beszélni akart a néphez, de a pap oda szót hozta:
 Fiam, leszámoált az élettél, ne beszélj. A megátalkodott gonosztevő, mikor az akasztófa alá állították, oda kiáltott a közönségnek:
 »Ne a Krisztus előtt, hanem a bitófa előtt vegyétek le a kalapot.«
Vaillant pöre. Párisban tegnap ropant érdeklődés mellett megkezdették Vaillant anarkista merénylő perének végtagyárlását. A főügyész az utolsó pillanatan intő levelet kapott az anarkistától. Nem fenyegetőznek, csak igazságot kérnek az anarkisták e levélben. A tárgyalási terembe csak jegyzőgyelet bejutni, jegyet csak ügyvédek és újságírók kapnak.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Csütörtökön, jan. 11-én, Daróczy Ilka fölleptével:
Ifj. Fromont és id. Risler.
 — Dráma. —
 Pénteken, jan. 12-én, leszállított helyárrakkal
A tékozló.
 — Látványosság. —
 Szombaton, jan. 13-án, Kopacsi Juliska fölleptével:
A szultán.
 — Operette. —

Közgazdaság.

Az új bortörvény. A mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szlő törvény január 4-én lépett életbe. Ennelfogva az említett naptól kezdve a magyar állam területén (tehát Horvát-Szlavonországokat is beleértve) mesterséges bort sem készíteni, sem forgalomba hozni többé nem szabad. E tilalom természetesen a külföldi mesterséges borokra is kiterjed, meg akkor is, ha az illető államokban az illető mesterséges bor gyártása meg is van engedve (mint például Franciaországban, Ausztriában és Nemetországban.) Továbbá meg a természetest is tilos olyan borvidék elnevezése alatt forgalomba hozni, a melyen az nem termett, illetőleg a mely vidék jellegének meg nem felel.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. január 9.
 a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint —400 kilgron felüli súlyban) 48¹/₂—49¹/₂— 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilgr. súlyban) 48.—49¹/₂— 3. Fialat nehéz (páronkint 320 kilgron felüli súlyban) 5¹/₂—51¹/₂— 4. Fialat közép (páronkint 251—320 kilgr. súlyban) 50¹/₂—51¹/₂— 5. Fialat könnyű (páronkint 250 kilgrig terjedő súlyban) 49.50—50.— II. Magyar szedett: . Nehéz (páronkint 280 kilgron felüli súlyban) 48.50—49.50 7. Közép (páronkint 220—280 kilgr. súlyban) 49.50—50¹/₂. 8. Könnyű (páronként 220 kilgrig terjedő súlyban) 48.—49.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 320 kilgron felüli súlyban) 47.—48.— 10. Közép (páronkint 250—320 kilgr. súlyban) 47.—48.— 11. Könnyű (páronkint 220 kilgrig terjedő súlyban) 45.—46.— Sertés létszám: jan. 7-ik napján volt készlet 123,346 darab. A hízott sertés léletirányzata: vált. — jan. 7-ik napján felhajtott 2184 drb. jan. 7-én elszállított 2705 drb, jan. 9-én maradt készletben 127,825 drb.

Vásári forgalom.

A debreczeni országos vásár alkalmával, vasárnap f. é. január 14. és hétfőn január hó 15-én az alább felsorolt viszonylatokban külön személyvonatok fognak közlekedésbe bocsátatni.

K a b á r ó l — D e b r e c z e n b e :

Kaba indul 4 óra 50 perczkor reggel.
 Szoboszló » 5 óra 15 perczkor reggel.
 Vervölgy » 5 óra 25 perczkor reggel.
 Ebes » 5 óra 33 perczkor reggel.
 Ondód » 5 óra 41 perczkor reggel.
 Debrecz. érk. 5 óra 57 perczkor reggel.

H a d h á z r ó l — D e b r e c z e n b e :

Hadház indul 6 óra 55 perczkor reggel.
 Józsakert » 7 óra 15 perczkor reggel.
 Debrecz. érk. 7 óra 35 perczkor reggel.

D e b r e c z e n b ő l — K a b á r a :

Debrecz. ind. 12 óra 00 perczkor délután.
 Ondód » nem áll meg
 Ebes » 12 óra 23 perczkor délután.
 Vervölgy nem áll meg
 Szoboszló ind. 12 óra 44 perczkor délután.
 Kaba érkezik 1 óra 07 perczkor délután.

D e b r e c z e n b ő l — K a b á r a :

Debreczen, 1894. év január havában.
 Az ü z l e t v e z e t ő s é g.
 A Debreczenből Ondód és Vervölgyre hazautazók csakis a délutáni 1641. sz. vonattal utazhatnak.

Debreczeni piac.

Debreczen, jan. 11.

Heti vásár. (jan. 9.)			
1 mm. Buza	7.—	6.90	6.80
1 mm. Kétszeres	5.70	5.75	5.60
1 mm. Rozs	5.—	4.95	4.90
1 mm. Arpa	5.40	5.35	5.30
1 mm. Zab	6.50	6.45	6.40
1 mm. Tengeri	4.20	4.15	4.00
1 mm. Köles	4.50		
1 mm. Rizs		32.00	
1 mm. Borsó szépeességi		17.00	
1 mm. Lencse		21.00	
1 mm. Bab fehér		5.50	
1 mm. Köles kása		10.00	
1 zsak Burgonya — frt mm.	2.00		
100 kiló Szalonna	42.—	44.00	
100 kiló Haj	40.—	42.—	

Marha-vásár.

(jan. 9.)
Marha. Felhajtott 400 db, eladatott 270 darab.

Irányzat: lanya.

Sortés-vásár.

(jan. 9.)
Sertés. Felhajtott 2500 drb, eladatott 450 drb.

Árak: Sovány sertés párja: hat hónapostól egy évesig 18—25 frtig, egy éves egy és fél évesig 25—35 frtig, 2 évesétől feljebb 35—45 frtig. Öreg sovány 45—60 frtig. Kövér sertés kilója 40—44 kr.

Irányzat: élénk.

Ló-vásár.

(jan. 9.)
Ló. Felhajtott 340 drb, eladatott 180 drb
 Irányzat: lanya.

Napszámárak.

(jan. 9.)
 A debreczeni napszámárakat következőleg jegyezte fel a vásárbírósg. Egy férfi a gazda kenyérén —50 kr, saját kenyérén 80 kr egy nő a gazda kenyérén 20 kr, a saját kenyérén 30 kr, egy gyermek a gazda kenyérén 20 kr, a saját kenyérén 30 kr.

Főszkésztő: Szinay Gyula.

Felölő szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
 Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
 (Szerkesztőség és kiadóhivatali fotér 1828.)

Alapított 1865.

Sürgöncztem: Dietlott Budapest.

DIETRICH és GOTTSCHLIG

oszt. csász. és magy. kir. udvari tea- és rumszállító és palackker nagykereskedők.

Kiviteli pinczék Kőbányán. Iroda és megrendelési hely

Budapest, IV., régi posta-utca 10. szám.

Szállítás vasuton és postán utánvét mellett. Finom és legfinomabb tea-fajok kizárólag közvetlen behozatala. Közvetlen behozatal Lő rendű **Jamaica rum.** francia cognac, francia és hollandi (Erven Lucas Boie) **likörök.** Kiválóan ajánlhatjuk utólrhetetlen és 28 év óta közkeveltségnek örvendő tea-vegítékünket, mint: **Mandarin vegyíték, császár vegyíték, moszkvai vegyíték, király vegyíték, Victoria vegyíték és udvari vegyíték** o. é. 3.— frtól 12.— frtig ¹/₂ kilónként.

JAMAICA RUM

20, 35 és 70 Centiliter és ¹/₁₀ liter tartalmazó palackokban — 40 krtól o. é. 6.— frtig.

BRAZILIAI RUM

vegdyünkkel ellátott palackokban, ¹/₁₀ ltr. frt 1.25 kr, 70 centiliter frt —68 kr.

COGNACOK

francia 70 centiliteres palackokban 1 frt 20 krtól 12 frtig. Francia cognac saját czimkénkkel és vedjyünkkel, czégünk különlegessége, 75 centiliteres palackokban, 4 frtól 18 frtig. A csekébb rend-lécsvek is gyorsan és legnagyobb figyelemmel eszközöltenek. Levelező lappal kívánt kimarító árjegyzékeink azonnal ingyen és bérmentve elküldetnek. Udvari tea és rum kereskedésünk Budapeston.

IV. vaczi-utca 18., a korona kávéházzal szemben,

IV. kigyótér, gróf Teleky palota,

VI. Andrássy ut, az opera közelében.

Ismétléladók, szállodás és kővés urak részére különös különkedezmények.

Főraktár Debreczenben: Raics Gyula urnál.

